

Un cop de mà

El comentari lèxic

Donar-se compte / Adonar-se

En català, per expressar que una cosa no passa desapercibuda, fem servir el verb *adonar-se*. La forma *donar-se compte* no és correcta, ja que és un calc de la locució verbal castellana *darse cuenta*. Podríem dir que se n'ha fet una traducció literal (paraula per paraula), que ha donat com a resultat una expressió que no és pròpia del català.

Adonar-se és la forma més comuna, però també podem fer servir altres verbs, com ara *percebre*, *fixar-se*, *advertir*, etc., sempre segons el context.

- × *L'agent de la Policia local va donar-se compte del furt del senyal de trànsit mentre patrullava.*
- ✓ *L'agent de la Policia local va adonar-se del furt del senyal de trànsit mentre patrullava.*

- × *El conserge de l'escola té poca vista; no es dóna compte mai de res.*
- ✓ *El conserge de l'escola té poca vista; no s'adona mai de res.*

Núm. 26

Abril
2013

L'apunt de sintaxi

Intervals de temps

Quan es vol establir una correlació cronològica entre dos fets per indicar el començament i el final d'un període, es poden fer servir diverses estructures.

Es poden emprar les preposicions simples *de* i *a*, o les preposicions compostes *des de* i *fins a*. Ara bé, aquestes dues correlacions no es poden barrejar:

- × *L'horari d'atenció al públic de l'OAC és de les 9 h fins a les 14 h.*
- × *L'horari d'atenció al públic de l'OAC és des de les 9 h a les 14 h.*
- ✓ *L'horari d'atenció al públic de l'OAC és des de les 9 h fins a les 14 h.*
- ✓ *L'horari d'atenció al públic de l'OAC és de les 9 h a les 14 h.*

També es pot fer servir la correlació entre... i...:

- ✓ *Les propostes de contractació haurien d'estar preparades entre els mesos de gener i març.*

Si volem definir la correlació entre segles o anys, podem fer servir l'estructura: entre... i... o bé un guionet:

- ✓ *Entre els segles XVI i XVIII hi va haver un augment del treball masculí domèstic.*
- ✓ *L'edat mitjana comprèn els segles V-XV*
- ✓ *Va guanyar molts diners entre els anys 1999 i 2004.*
- ✓ *Van modificar el conveni col·lectiu 2007-2011.*

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

CNL DEL
VALLÈS ORIENTAL

Altres aspectes

Traducció de noms de persona

Quan es redacten textos en català i castellà, o bé quan es tradueix d'una llengua a l'altra, sovint hi ha noms que no se sap si cal traduir o no. A continuació exposem els criteris generals per a la traducció entre català i castellà de noms de persona.

Es tradueixen:

1. Noms de reis, dinasties, papes i sants: **Joan Carles I** (Juan Carlos I), **els Àustries** (los Austrias), **Joan Pau II** (Juan Pablo II), **sant Narcís** (san Narciso)...
2. Personatges històrics, bíblics, mitològics i de ficció: **Guifré el Pilós** (Wifredo el Velloso), **Isaïes** (Isaías), **la Ventafocs** (la Cenicienta)...
3. Formes de tractament: **Il·lm. Sr.** (Ilmo. Sr.), **professor** Rius (profesor Rius)...
4. Noms de càrrecs i professions: **el síndic de greuges** (el síndico de agravios), **el president** de Fecsa (el presidente de Fecsa)...

No es tradueixen:

1. Noms propis: Sergi Pàmies, Pablo Ruiz Picasso, Pau Gasol...
2. Quan hi ha una conjunció entre els dos cognoms, es respecta la llengua original: **un edifici de Josep Puig i Cadafalch** (un edificio de Josep Puig i Cadafalch), **un descobriment de Santiago Ramón y Cajal** (un descubrimiento de Santiago Ramón y Cajal)...
3. Quan els noms vénen d'un alfabet no llatí, cal seguir els criteris d'adaptació ortogràfica propis de cada llengua: **Mahmud Ahmadinejad** (Mahmud Ahmadineyad), **Mikhaïl Gorbaxov** (Mijaíl Gorbachov)...
4. Variants dels noms: **el Noi del Sucre** (el Noi del Sucre), **el Lute** (el Lute)...

Que diu que què?

Llibre electrònic

El llibre editat en suport digital amb contingut de text, imatge o so que requereix mitjans informàtics per a ser reproduït s'anomena *llibre electrònic* o *llibre digital*. Cal evitar, doncs, l'ús de l'anglicisme *e-book*.

Clica aquí!

Saps què és un *plec*, una *tripa* i un *llom*? I una *solapa* o una *faixa*? Actualment els llibres electrònics van prenent protagonisme i convé conèixer termes bàsics perquè un llibre sigui, tal com encara l'entendem avui, un llibre imprès.

La *Terminologia del llibre* recull prop de dos-cents termes relatius a la indústria editorial (edició, impressió, comercialització i publicitat).

Vols saber-ne més? Clica [aquí!](#)

Núm. 26

Abril
2013

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

CNL DEL
VALLÈS ORIENTAL